

אתיקה מקצועית

הנחיות והחלטות ועדת האתיקה הארצית

יו"ר ועדת האתיקה הארצית: עו"ד מיכאל טאוסג
עורכת: עו"ד דקלה קליין-יונה, פרקליטת ועדת האתיקה הארצית
המערכת: בית הפרקליט, דניאל פריש 10, תל אביב 64731
הנחיות והחלטות: ועדת אתיקה ארצית

דבר יו"ר ועדת האתיקה הארצית

לאחרונה נערכו בחירות למוסדות לשכת עורכי הדין ובהן נבחרו מרבית המוסדות. מוסדות אלה מנויים בסעיף 6 לחוק לשכת עורכי הדין התשכ"א - 1961. בבחירות אלה לא נבחרו בתי הדין המשמעתיים של הלשכה ואף לא וועדות האתיקה הארצית והמחוזיות, על אף שגם מוסדות אלה מנויים בסעיף 6 לחוק לשכת עורכי הדין.

מקדמת דנא אין צבור עורכי הדין בוחר את מי שידון בתלונות המוגשות נגד עורכי דין וגם איננו בוחר את השופטים שידונו בכתבי הקובלנה, ככל שיוגשו. וטוב שכך. זאת הגם שכידוע בארצות הברית הנחשבת בעינינו למדינה מתוקנת הראויה לחיקוי, הצבור בוחר את התובעים ואת השופטים.

לפני כ-7 שנים נעשה שינוי חקיקתי, ונקבעה הפרדה מוחלטת בין מוסדות הלשכה האחרים לבין ועדות האתיקה. ההפרדה היא קודם כל במועד הבחירה והמינוי: הקדנציה של ועדות האתיקה נמשכת כשנתיים וחצי לאחר תום הקדנציה של מוסדותיה האחרים של הלשכה. זאת ועוד: בעבר היו חברי ועדות האתיקה בעיקר חברי מוסדות לשכה אחרים. חברי ועדת אתיקה מחוזית היו כולם חברים בוועד אותו מחוז. כיום המצב שונה, ובוועדה יושבים גם נציגי ציבור, בכללם שופטים בדימוס. ההפרדה הזאת חשובה למען טוהר המידות - ראוי ורצוי שחברי ועדות האתיקה יהיו עצמאיים, לא יהיו תלויים ברוב ומעוט במוסדות הלשכה, ולא "יקרצו" אל ציבור הבוחרים.

ב-33 השנים האחרונות ראיתי לא פעם, שהוגשו תלונות גם נגד בכירים בלשכה, רובן ככולן חסרות שחר והן נידונו כראוי; אבל יש צורך במראית עין של הצדק והישר.

חברי ועדות האתיקה עוברים גם בדיקה בוועדת מינויים, אשר הוקמה לפי סעיף 18 ד' לחוק הלשכה ובראשה עומד היום כבוד השופט בדימוס יעקב טירקל. על ועדה זו לאשר את מינויים של כל חברי ועדות האתיקה.

חברי ועדות האתיקה אמנם מתמנים על פי המלצה של מוסדות הלשכה, אך יש לזכור כי מרגע שמונה חבר לוועדת האתיקה אין עליו עוד כל מורא של נבחר הלשכה.

ויודגש: אין דברים אלה באים לומר או אפילו לרמוז, כאילו ראשי הלשכה או בכיריה מפעילים או הפעילו לחצים לא הוגנים, לקולא או לחומרא; מה שנאמר במפורש ובפה מלא הוא ולפי הפתגם העתיק - "לא עכברא גנב אלא חורא גנב", ויש לסתום חורים ופרצות כדי למנוע מראש התרחשות של דברים שאינם ראויים.

מיכאל טאוסג, עו"ד

הנחיות והחלטות ועדת האתיקה הארצית

עורך הדין והצד שכנגד: מדיניות הוועדה לגבי פרשת "איקיטק"

תלונה המתלונן קיבל מהנלונה מכתב דרישה נעדר פירוט. כאשר ביקש טלפונית ממשרדה פירוט לחובו הנטען, איימו עליו כי אם לא ישלם - יגיע לבית המשפט, ומכל מקום לא קיבל פירוט כמבוקש. לתלונה צורף מכתב הדרישה, הכולל שמות 9 חברות חלופיות להן חב המתלונן. בנוסף, המועד בו נרשם המתלונן לקבלת השירות הושאר ריק במכתב. תוכן השירות ומהותו לא פורטו, וכך גם לא פורט אופן חישוב החוב.

הנלונה בתגובתה טוענת, כי מהנתונים שהציג הלקוח שלה עולה כי המתלונן אכן חייב לו כספים (לא צוין בתגובה מי הלקוח). בהתאם להנחיית הלקוח, לא נשלחו למתלונן כל הראיות לחובו, וזאת עד להגשת כתב התביעה נגדו ו/או עד למתן צו לגילוי מסמכים. הנלונה מכחישה שיחת טלפון שבה איים מאן דהוא ממשרדה על המתלונן, ומכל מקום הודעה שעל בסיס הנאמר במכתב התראה תוגש תביעה לבית המשפט אינה בגדר איום אסור.

החלטה לגנוז את התלונה. תלונה זו הינה חלק מ"פרשת איקיטק", שעניינה במשלוח מכתבי דרישה על ידי עורכי דין, בהיקף נרחב, בגין שירותי תוכן אשר על פי הטענה סופקו באמצעות מכשירים סלולריים לפני מספר שנים. מדיניות הוועדה לעניין פרשה זו, היא שכאשר מדובר בתלונה יחידה נגד עורך דין מסוים- הוועדה אינה סבורה שיש עילה להעמיד לדין משמעתי. (החלטה מספר את/237/14)

עורך הדין והצד שכנגד: משלוח מכתבי התראה

תלונה בתיק זה 11 מתלוננים. המתלוננים נחלקים ל- 2 סוגים. הסוג הראשון (8 מתלוננים) קיבלו מכתב התראה מהנלון ב-אוגוסט '13 בנוסח הבא:
"נרשמת לשירותי תוכן ומידע בתשלום שמעניקה מרשתי (איקיטק) באמצעות האינטרנט ובאמצעות הרשת הסלולרית לקבלת מידע אודות אודישנים לתוכניות טלוויזיה וסרטים.
אישרת את הרשמתך והתחייבת בתשלום כאמור בתקנון האתר ובדף הרישום באמצעות כתובת האי"פ, תוך שהרשמתך אושרה גם בזיהוי כפול לפי הנחיות משרד התקשורת, באמצעות מכשיר הסלולרי שברשותך שמספרו_____."

- ניתנת לך בזאת הזדמנות אחרונה לשלם תוך 7 ימים מיום משלוח מכתבי זה, הסך של _____ בתוספת דמי טיפול בסך ₪ 250.
- התראה נוספת לא תישלח!
- המתלוננים מסוג זה מלינים על מספר נושאים:
- א. מכחישים את קיומו של החוב.
 - ב. נוסחו המאיים של המכתב, לרבות המילים "הזדמנות אחרונה", וקציבת 7 ימים מיום משלוח המכתב לתשלום.
 - ג. טוענים כי לא קיבלו דרישות תשלום שקדמו למכתב זה, אף כי חלפו כ-5 שנים ממועד היווצרות החוב.
 - ד. שיחות טלפון מאיימות ממשרד הנילון, לפיהן אם לא ישלמו עד הצהריים, יועלה החוב ב-900 ₪ ויועבר להוצאה לפועל. כך, גם במקרים בהם היו המתלוננים מיוצגים.
 - ה. ניסיון המשרד לדלות בשיחות הטלפון את מספר תעודת הזהות של המתלוננים.
 - ו. אי מתן הוכחות על-ידי הנילון לעצם קיומו של החוב.
 - ז. הטענה במכתב לפיה ההרשמה בוצעה לפי הנחיות משרד התקשורת, מוכחשת על-ידי משרד התקשורת.
 - ח. מרבית המתלוננים הגיבו בכתב למכתב הדרישה. מיעוטם לא קיבלו מענה כלל, ורובם קיבלו מענה בנוסח הבא:
- "על פי הנחיית המועצה לצרכנות, הטיפול בתיקך הוקפא וזאת עד לבדיקה חוזרת של חובך על ידי החברה ובא כוחה. על פי ההנחיות לעיל, הריני להודיעך כי חובך נבדק בשנית על ידי הגורמים הנ"ל ונמצא תקין. בהתאם לכך, הטיפול בתיקך מתחדש והנך מתבקש לפרוע את החוב ללא דיחוי נוסף."
- ט. המתלוננים טוענים, כי גם בנוסח מכתב זה יש כדי להטעות, שכן המועצה הישראלית לצרכנות לא בדקה את החובות.
- הסוג השני של המתלוננים קיבלו בינואר '14 מסרון, לפיו עליהם ליצור קשר עם משרד הנילון. אחד מהם יצר קשר טלפוני ובמסגרתו שילם את חובו הנטען בסך ₪ 463, משום שחשש מהליכי הוצאה לפועל, אף כי אינו מודה בקיום החוב. 2 האחרים הכחישו את החוב בשיחת הטלפון, ולפיכך קיבלו בינואר '14, מכתב התראה בנוסח דומה.

אתיקה מקצועית

הנחיות והחלטות ועדת האתיקה הארצית

גיליון 59 • אוקטובר 2015

תגובת הנילון:

- א. המדובר בסכסוך אזרחי לגבי קיומו של חוב וגובהו.
- ב. אין איום פסול במכתב ובשיחות הטלפון.
- ג. הנילון מוסר פרטים מזוהים לגבי המתלוננים (כתובת, פרטי מראה ופרטי קורות חיים) המוכיחים, לדבריו, כי נרשמו לשירות.
- ד. הנילון טוען, כי מרשתו אכן פעלה לפי הנחיות משרד התקשורת שהיו תקפות בזמנו. הנחיות אלה לא צורפו ולא פורטו בתגובת הנילון.
- ה. נוכח עומס פניות ממתלוננים, קרה שפניות מועטות בכתב לא נענו, או כי לא נרשם במשרדי הנילון, כי הפונים מיוצגים בידי עורך-דין, ולפיכך התבצע לעיתים מגע ישיר עם לקוח מיוצג.
- ו. לא התקבל כל ממצא שיפוטי המאשש את טענות הציבור להטעיה/מימרה ב"פרשת איקיוטק".
- ז. הייצוג הופסק בראשית 2014.
- ח. לא ננקטו הליכים מעבר למכתבי התראה.
- ט. בטרם שליחת המכתבים הוצג בפניו טופס רישום בו פורטו נתונים אישיים, תקנון ההתקשרות, חוות דעת מומחה לעניין אופן ההתקשרות של החייבים עם החברה.
- י. התבסס על פסק הדין בתצ (תל-אביב) 1860/09 עמית זילברג נגד פלאפון תקשורת בע"מ (פורסם במאגרים, 7.5.13). המדובר בבקשה לאישור הגשת תובענה ייצוגית נגד חברת במרום (שהמחתה את זכויותיה לאיקיוטק) בגין גביית 5 ₪ מכל לקוח בגין כל מסרון שנשלח אליו, מבלי שנתן הסכמה לכך. בית המשפט קבע, כי התובע הסכים במודע לקבלת השירות, שעלותו פורטה במסמכים שהוצגו בפניו מראש.

החלטה לגנוז את התלונה. את בחינת התנהלותו של הנילון יש לחלק לשני שלבים: שלב משלוח מכתב ההתראה הראשוני ושלב הטיפול לאחר מכן.

בשלב משלוח מכתב ההתראה הראשוני היה על הנילון לוודא כי קיימות ראיות כלשהן לקיום החוב, ואין צורך לערוך בדיקה מקיפה של טענות הלקוח. בשלב זה התרשמה הוועדה כי הנילון ביצע בדיקות מסוימות: היו בידיו תקנון ההרשמה, טפסי הרשמה וכן פסק דין אשר קבע את תקינות פעולת החברה. אכן, נראה כי בשום מקום לא הוצג אופן חישובו של החוב, מה שצריך היה לעורר את חשדו של הנילון, אולם ספק אם עניין זה מקים כשלעצמו עבירה אתית.

בשלב השני, כאשר עורך הדין הנילון נתקל בהכחשה גורפת של החובות מצד הלקוחות, עליו לבדוק כי אינו משתף פעולה עם חובות שלא היו ולא נבראו. נראה כי הנילון בעניינו לא חרג מכלל זה. בשלב ראשון עצר הנילון את הליכי הגבייה על מנת לבדוק את טענות החייבים. לאחר שנערכה בדיקה נוספת, אמנם נשלח מכתב התראה נוסף, אולם סמוך מאד לאחר מכן בחר הנילון להפסיק את ייצוג מרשתו וחדל מלנקוט הליכים נוספים. בנוסף, לפי הראיות בתיק נראה כי הלקוחות אמנם פנו לקבלת שירותי החברה, כאשר השאלה היא אם הוצגו להם תנאי התשלום כראוי, ואם אישרו אותם, אולם אין המדובר במכתבי דרישה פיקטיביים.

לפיכך, התלונה תיגנז. למניעת הישנות מקרים כאמור, מנחה ועדת האתיקה הארצית כי מכאן ולהבא יש לצוין במכתבי התראה את מועד היווצרות החוב, העילה בגינה נוצר ואופן חישובו. (החלטה מספר את/56,202/14)

עורך הדין והצד שכנגד: משלוח מסרונים לחייבים

שאלתא עורכת הדין הפונה מבקשת לבטל את החלטת ועדת האתיקה המחוזית בתל-אביב, אשר פורסמה בספטמבר 2011 בגיליון "עט ואתיקה" מספר 94, ולפיה הותר לעורכי דין אשר פועלים לגביית חובות לשלוח מסרונים לחייבים בנוסח להלן:

"נא להתקשר למשרד עורכי דין _____ לטלפון מספר _____"

לפי אותה החלטה, את המסרונים האמורים ניתן לשלוח בין השעות 8:00-19:00, בתדירות של אחת לחודש, כאשר במידה והחייב יבקש להפסיק את שליחת המסרונים, על משרד עורכי הדין להפסיק זאת מיידית. בבקשתה לבטל את ההנחייה, הפונה מסתמכת על ת"א (תל-אביב) 53356-05-11 **בת אל עובדיה נגד פלאפון תקשורת בע"מ** (פורסם במאגרים 24.6.13), שם קבע בית המשפט כי משלוח מסרונים על ידי חברה מסחרית בדבר חובות, מהווה עבירה על חוק התקשורת (בזק ושירותים) התשס"ח - 2008, האוסר על משלוח דבר פרסומת במסרונים.

החלטה הוועדה מפנה את הפונה להחלטתה מספר את/54/04 **שימוש ב-SMS כאמצעי למשלוח הודעות לחייבים**, "אתיקה מקצועית" 12, 21.1.2005. משנשלח מכתב מפורט כדין כאמור בהחלטה זו, אין מניעה לשלוח תזכורות בנוסח שהותווה על ידי ועדת האתיקה של מחוז תל אביב באמצעות מסרונים, וזאת כאמור רק לאחר משלוח מכתב התראה כדין. (החלטה מספר את/14/15)

עורך הדין וחברו: התבטאות נגד עורך דין במסגרת קבוצת "ווטסאפ"

תלונה הנילונה - מתמחה בזמנו, הייתה חלק מקבוצת "ווטסאפ" שהוקמה לצרכי הפרייה מקצועית, בה היו חברים כ-15 עורכי דין ומתמחים. הנילונה שלחה הודעה לקבוצה, בה ציינה כי המתלוננת, אף היא עורכת דין, מנהלת רומן עם עורך דין נשוי, שנקבה בשמו. להודעה הוסיפה הנילונה את הביטוי: "קאקא בתחתונים" (הביטוי נכתב כאן מתוך הסתייגות ולשם הבהירות, ד.ק.י.).

המתלוננת טוענת כי שימוש בשפה כגון זו שנקטה הנילונה הנו בלתי הולם בעליל למתמחה - שחלים עליה כללי האתיקה של הלשכה - וכי מדובר בהתבטאות שנועדה לבזותה, להשפילה, לפגוע בפרטיותה ולהשחיר שמה ברבים.

הנילונה טוענת בתגובתה כי הרומן בו מדובר היה ידוע לכל, ואף המתלוננת אינה מכחישה את דבר קיומו. זאת ועוד: הדברים נכתבו במסגרת פרטית ועל כן חופש הביטוי גובר.

החלטה להעמיד את הנילונה לדין משמעת. נסיבות ההתבטאות, האנשים שנחשפו להתבטאות והמקום בו היא הופיעה, מהווים עדות לכך שההתבטאות נעשתה בתוך המסגרת המקצועית. גם אם נניח כי ההתבטאות לא נעשתה בתוך המסגרת המקצועית, הרי שבשים לב לאופי ההתבטאות, היא נופלת לתוך מתחם המקרים בהם גם התבטאויות מצד עורכי דין שלא בזיקה למקצוע - עולות כדי עבירת משמעת. (החלטה מספר את/126/14)

עורך הדין וחברו: כלל 22, שימוש בהקלטה שנערכה ללא ידיעת המקליט

שאלתא עורך הדין הפונה שואל, אם הוא רשאי להשתמש בבית המשפט בהקלטה של עורך דין אחר שבוצעה על ידיו במכשיר טלפון נייד בטעות, שכן הותקן במכשירו יישומן (אפליקציה) המקליט את כל שיחותיו ללא ידיעתו.

החלטה לאסור את השימוש בהקלטה לאור כלל 22 לכללי האתיקה. המדובר במקרה בו עורך הדין המקליט פעל בעניין מקצועי למען לקוחו. (החלטה מספר את/90/15).

ניגוד עניינים: עורך דין שנפתח נגדו תיק הוצאה לפועל אינו מנוע מלייצג לקוחות מול לשכות ההוצאה לפועל

שאלתא היועצת המשפטית של רשות האכיפה והגבייה שואלת, האם יש מקום לכך שעורכי דין שנפתחו נגדם תיקי הוצאה לפועל, ייצגו לקוחות בלשכות ההוצאה לפועל, שכן מדובר בקיומו לכאורה של ניגוד עניינים.

החלטה כפי שעורכי דין הנתבעים בבית המשפט, אינם מנועים מלייצג באותו בית משפט, כך גם לא ניתן למנוע באופן גורף מכל עורך דין, שנפתח נגדו תיק בהוצאה לפועל, מלייצג בפני ההוצאה לפועל בשל חשש לניגוד עניינים. תיקי הוצאה לפועל עשויים להיפתח בנסיבות שונות, חלקן חמורות יותר וחלקן פחות. לא כל אדם שנקלע לקושי כלכלי או שנפתח נגדו תיק הוצאה לפועל הוא בבחינת עבריין, קל וחומר כאשר ישנם חייבים שאף כופרים בחבותם או טוענים טענות הגנה ממשיות. בנוסף, יהיו מקרים בהם דווקא הפסקת הייצוג באמצע ההליכים תפגע יותר בלקוח, זאת כאשר מדובר בעורך דין שמלווה באופן שוטף לקוח ובקיא בעובדות בעניינו. קביעה מקדמית, ללא בחינה תוצאתית, כי כל עורך דין נגדו תלוי ועומד תיק הוצאה לפועל מנוע מלייצג בלשכות ההוצאה לפועל לקוחות הינה בלתי מידתית ופוגעת בחופש העיסוק של עורכי דין ובייצוג של הלקוחות. (החלטה מספר את/106/14)

ניגוד עניינים: מסירת מידע לצד שכנגד שהוא לקוח קבוע של עורך הדין

תלונה המתלונן פנה אל האגף לסיוע משפטי של משרד המשפטים ולאחר בחינת זכאותו הופנה אל הנילונה לטיפול. המתלונן טוען כי הנילונה אכן אמרה לו כי היא מצויה בניגוד עניינים וכי אינה יכולה לייצגו, אך כי בפועל העבירה את המידע למעסיקו, שהוא לקוח קבוע שלה. כתוצאה ממסירת המידע פוטר מעבודתו.

הנילונה טוענת בתגובתה כי עם קבלת המינוי הודיעה למתלונן ואף לאגף לסיוע משפטי כי היא מנועה מלטפל במקרה. בין המתלונן ובין מעסיקו היו מחלוקות אף קודם לכן ועל כן אין להטיל עליה את האשמה לפיטוריו.

ועדת האתיקה המחוזית החליטה בתחילה, כי הנילונה קיימה פגישת ייעוץ עם המתלונן, אך משום שלשיטת הוועדה לא נגרם למתלונן נזק, החליטה לרשום הערה בתיקה של הנילונה ולגנוז את התלונה. בהמשך לכך פנתה הנילונה אל הוועדה המחוזית והבהירה כי מעולם לא קיימה פגישת ייעוץ עם המתלונן. בעקבות הודעתה ערכה הוועדה המחוזית בדיקה נוספת וקיבלה את עמדתה של הנילונה. ההערה האישית בוטלה והתלונה נגנזה. בשולי החלטתה המתוקנת מציינת הוועדה המחוזית כי הנילונה לא הכחישה כי הודיעה למעביד (הלקוח הקבוע) על שעובד עומד להגיש תביעה נגדו (מבלי ליתן פרטים על התביעה גופה, שהרי אלו לא היו בידה).

החלטה להעמיד את הנילונה לדין משמעתי. המדובר במצב דברים מיוחד בו מועבר מידע לראשונה במסגרת כתב המינוי להענקת שירות משפטי מהאגף לסיוע משפטי אל עורך הדין המקבל את המינוי. כתב המינוי מציין באופן מפורש את פרוט העניינים בגינם מתבקש הסיוע המשפטי. בדרך זו, גם אם לא התקיימה פגישת ייעוץ נחשפה הנילונה למידע ראשוני אודות ענייניו של המתלונן, לאחר שמונתה לייצגו. מידע זה מאפשר בהחלט לצד שכנגד להבין כיצד עליו להתכונן בפני תביעה עתידית, או אף לדעת כי תביעה כזו עתידה להיות מוגשת נגדו. הנילונה מציינת בתגובתה, כי עם קבלת כתב המינוי פנתה למעסיק כדי לברר האם יש ניגוד עניינים וכי הלה אישר בפניה כי אכן כך הדבר.

גם אם נקבל את עמדת הנילונה, לפיה לא מסרה כל מידע מן ההפניה למעט שמו של המתלונן, הרי שמסירת השם כשלעצמו היא מסירת מידע אסור, דבר שלכאורה גרם למתלונן נזק. לא ברור מה הייתה ההצדקה לפניה אל הלקוח הקבוע. ככל שעלתה שאלה ניתן היה לברר את הדברים מול המתלונן, או לחלופין לסמוך על הדברים שנאמרו בהפניה מן האגף לסיוע משפטי, שניתנה במועד סמוך. לא היה כל צורך לפנות אל הלקוח הקבוע כדי שיאמת כי אכן מדובר בעובד שלו. במסירת שמו חשפה למעשה הנילונה כי המתלונן מחפש לעצמו ייצוג משפטי. מכאן הדרך להסקת מסקנות על ידי מעסיקו של המתלונן (הלקוח הקבוע של הנילונה) הייתה קצרה. (החלטה מספר את/319/14)

תצהיר: עורך דין המוסר תצהיר אודות עובדות שאינן מידיעתו האישית

תלונה התלונה עוסקת בבקשה שהוגשה לבית המשפט בקשר לאירוע מותה של צעירה שהייתה אלרגית לסוג מזון מסוים, ונפטרה לאחר שאכלה סוג מזון זה בבית קפה. הנילונים מייצגים את הוריה של המנוחה, והם ביקשו צו לתפוס את סרטי האבטחה ורשומות של עובדים בבית הקפה בו התרחש האירוע. על הבקשה לבית המשפט חתום נילון ב', כשתומך בה תצהיר של נילון א'. התצהיר הוא לקוני ובו מאשר הנילון א' את העובדות שמפורטות בסעיפים 1-6 לבקשה, עובדות המתארות את האירוע.

נילון א' מודה בתגובתו שהגיש תצהיר על סמך מידע שנמסר לו מחברותיה של המנוחה שהיו איתה בבית הקפה, ומציין שייתכן שטעה בכך שלא ציין בתצהירו את מקור המידע. יחד עם זאת הוא מדגיש, כי בית המשפט ממילא דחה את הבקשה בשל כך שלא צורפה לה הסכמתו של עורך דין שימונה לתפיסת סרטי האבטחה של בית הקפה, ולבקשה השנייה שהוגשה כבר צורף תצהיר של חוקר מחברת חקירות ששכרה המשפחה. כך שממילא בית המשפט לא הסתמך על התצהיר.

נילון ב', שאישר את חתימתו של נילון א' על התצהיר, מסר בתגובתו כי עורך דין שמאמת תצהיר איננו אחראי לתוכנו.

החלטה לגנוז את התלונה. בנסיבות העניין החליטה הוועדה שלא להעמיד את הנילונים לדין משמעתי. עם זאת, הוועדה מוצאת לנכון להעיר שלעורך דין המייצג צד אסור להעיד, ובתוך כך עליו להיזהר מלתת בתיק תצהיר מהותי. (החלטה מספר את/113/14)

התנהגות שאינה הולמת: התבטאויות בפייסבוק המהוות עילה להעמדה לדין משמעתי

תלונה מדובר בתלונה משותפת ל-70 עורכי דין, וכן תלונות נוספות ופרטניות של אזרחים ועורכי דין נוספים, כולן בגין אותם הדברים, שפורסמו על ידי הנילון בדף הפייסבוק שלו, דברים שלשיטת המתלוננים מהווים הסתה לרצח יהודים. ואלה הדברים:

"באחרית הימים יביא אללה ישתבח את העולם הגשמי אל קצו ילחמו המוסלמים ביהודים עד אשר יקרא הסלע שמאחוריו מסתתר יהודי למוסלמים 'הנה יהודי מסתתר מאחורי בוא והרגהו!' למישהו עדיין יש את החוצפה לערער על הצדק שבחדית' זה?"

זאת ועוד: בסמוך למותם של 13 חיילי צה"ל במסגרת מבצע "צוק איתן" כתב הנילון בדף הפייסבוק: "13 שמחות! כן ירבו!"

הנילון בתגובתו טוען שהדברים לא חורגים מגבולות חופש הביטוי וחופש הפולחן, בדיוק כמו שזכותו של עורך דין יהודי לצטט "שפוך חמתך על הגויים אשר לא הכירוך" או "מחיית זרע עמלק" על אף שחלק מחברי הלשכה הם גויים ואף מוגדרים כ"זרע עמלק". במהלך טיפולה של הוועדה בתלונה הוברר, כי בינתיים הוגש נגד הנילון כתב אישום פלילי בגין חברות ופעילות בארגון דאע"ש.

החלטה להעמיד את הנילון לדין משמעתי. לוועדת האתיקה הארצית הגיעו עשרות פניות בעניינו של הנילון ושל הפרסומים הספציפיים מושא התלונה, דבר המצביע מעבר לספק סביר כי הייתה כאן פגיעה ברגשות הציבור. ועדת האתיקה אינה מהווה "משטרת מחשבות" והיא אינה צריכה לצאת ולחפש באופן יזום אחר עורכי דין שמפרסמים בפומבי פרסומים פוגעניים. שונה המצב כאשר היא מקבלת אליה פניות כאמור. כפי שציינה ועדת האתיקה בעבר, בין מטרותיה העלאת רף ההתנהגות של עורכי דין, במיוחד כאשר הם מזוהים עם תפקידים ומציגים עצמם כעורכי דין באופן אקטיבי באותה הפלטפורמה. הוועדה אמנם מבקשת להגן על חופש הביטוי של הפרט, אולם בשל בגלל נסיבותיו המיוחדות של המקרה ואופי ההתבטאויות, ובשים לב לכתב האישום הפלילי שהוגש בינתיים, סבורה הוועדה כי יש להעמיד את הנילון לדין משמעתי. (החלטה מספר את/207/14)

דין משמעתי: אי מתן מענה מצד המתלון לפניית הוועדה

תלונה תלונה זו היא בהמשך לתלונה קודמת, שהוגשה מטעם הנילונה בתיק זה כנגד המתלון בתיק זה. בתיק הקודם הועברה תגובת המתלון דכאן להתייחסות הנילונה דכאן - אך זו לא הגיבה במועד. נוכח האמור לעיל ואף מסיבות נוספות, נגנזה אותה תלונה. בתלונה הנוכחית טוען המתלון, כי הנילונה עברה עבירה אתית בכך שלא הגיבה לפניית הוועדה במועד. הנילונה טוענת בתגובתה כי אי המענה לפניית הוועדה במסגרת התיק הקודם היה בשל טעות אנוש.

החלטה לגנוז את התלונה. ההסבר שניתן על ידי הנילונה לאי-העברת תגובתה, הינו מקובל לכאורה. אמנם קיימים מקרים בהם מחליטה ועדת האתיקה להעמיד לדין נילון בגין אי מתן מענה לתלונה, וזאת לאחר פנייה אליו לפי כלל 4(ב) לכללי לשכת עורכי הדין (סדרי הדין בבתי הדין המשמעתיים), התשע"ה - 2015. כלל זה עוסק בתשובת הנילון לתלונה שהוגשה נגדו, ולא בתשובת המתלון לתגובת הנילון, כמו בעניינו. ייתכן שניתן להטיל גם על מתלונים חובה להגיב לפניות הוועדה בכל הנוגע לתלונתם, אך בנסיבות דנן, הוועדה אינה סבורה כי אי מתן תגובה לבקשה הוועדה, עולה בגדר עבירה אתית. יש לציין, כי למתלון לא נגרם כל נזק עקב אי התגובה מצד הנילונה. להפך - התלונה נגדו נגנזה בסופו של יום מנימוקים שונים. (החלטה מספר את/35/15)

ניגוד עניינים: ייצוג נקבלים בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין על ידי חברי ועדות האתיקה

תלונה הנילון משמש במקביל כממלא מקום יושב ראש ועדת אתיקה מחוזית, וכבא כוח נקבל בקובלנה המתנהלת בבית הדין המשמעתי באותו מחוז. המתלונן בפני הוועדה הוא גם המתלונן שבגין תלונתו הוגשה הקובלנה כנגד מרשו של הנילון. המתלונן מוצא פגם בכפל התפקידים האמור של הנילון. הנילון בתגובתו מסביר, כי החל בייצוג הנקבל עוד בטרם מונה לתפקידו, וכי ההחלטה על הגשת הקובלנה התקבלה גם היא עוד בטרם הוא מונה לתפקידו. לאחר מינויו, החליטה ועדת האתיקה הארצית להעביר את האחריות על ניהול הקובלנה לטיפול, על מנת למנוע את ניגוד העניינים.

החלטה לגנוז את התלונה. לנוכח החלטת ועדת האתיקה הארצית עליה הודע לצדדים עוד בטרם הוגשה התלונה, לפיה הטיפול בקובלנה הועבר לוועדה הארצית, הרי אין בייצוג הנקבל על ידי הנילון משום עבירה אתית.

הוועדה מנחה, כי עורך דין שהוא חבר ועדת אתיקה לא ייצג נקבלים בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין, אולם במקרים מיוחדים, ככל שבמועד מינוי החבר לוועדת האתיקה קיים הליך תלוי ועומד בו הוא מייצג נקבל בבית הדין המשמעתי של לשכת עורכי הדין, וישנן נסיבות המצדיקות את המשך הייצוג, יפנה עורך הדין לקבלת אישור להמשך הייצוג ליושב ראש ועדת האתיקה הארצית. (החלטה מספר את/15/33).

לשכת עורכי הדין: אין זה רצוי כי חברי בית הדין המשמעתי יכהנו כחברי ועדת קלפי מטעם אחת הסיעות בבחירות ללשכת עורכי הדין

שאלתא עורך הדין הפונה מכהן כאב בית הדין המשמעתי המחוזי בלשכת עורכי הדין. שאלתו היא אם הנו רשאי לכהן כחבר בוועדת קלפי מטעם אחת הסיעות ביום הבחירות ללשכת עורכי הדין.

החלטה חבר ואב בית דין בבית דין משמעתי של לשכת עורכי הדין יכול לכהן כחבר ועדת קלפי ביום הבחירות ללשכת עורכי הדין מטעם אחת הסיעות ולא תהיה בכך התנהגות פסולה, אבל רצוי שלא יישב בתור שכזה עקב מראית עין אפשרית. (החלטה מספר את/15/131)

התנהגות שאינה הולמת: העתקה בבחינות לשכת עורכי הדין

תלונה ועדת ההתמחות הגישה תלונה נגד מתמחה, שנבחן בבחינות לשכת עורכי הדין. לבחינה שתי גרסאות, שההבדל ביניהן הוא בסדר השאלות. האחת מסומנת בספרה 1 והשנייה מסומנת בספרה 2. לכל נבחן מחולקת גרסה השונה מזו של הנבחן שלפניו ומזו של הנבחן שלאחריו. רק למפקח מטעם לשכת עורכי הדין מותר לסמן את מספר הגרסה על גבי טופס התשובות. המתמחה הנילון שינה את מספר הגרסה שניתנה לו מ-1 ל-2. כשעומת בתום הבחינה עם החשד הודה בכך, וטען שזה היה ניסיון לשנות את מזלו. הבחינה של הנילון נבדקה לפי שתי הגרסאות: לפי גרסה מספר 1 ציונו הוא 18 ולפי גרסה שנייה ציונו הוא 55. ההסבר היחיד לכך הוא, שהנבחן קיבל עזרה ממישהו שישב בסמוך אליו. הנילון בתגובתו מודה במעשה, אין לו הסבר מדוע עשה זאת, הוא מביע צער עמוק וחרטה, מבקש להתחשב בו ולא להכתיים את עתידו.

החלטה להעמיד את הנילון לדין משמעתי. (החלטה מספר את/66/15)

דין משמעתי: הבהרה לעניין הסדרי טיעון עם ועדות האתיקה

בהמשך להחלטת הוועדה את/220/14 דין משמעתי: הסדרי טיעון עם ועדות האתיקה, "אתיקה מקצועית" 58, יוני 2015 עמוד 8, מבקשת הוועדה להבהיר, כי על החלטתה זו חל סעיף 18ב(ח) לחוק לשכת עורכי הדין, התשכ"א - 1961, הקובע כי ועדת אתיקה מחוזית לא תפעל בסתירה להחלטת ועדת האתיקה הארצית. לפיכך, ועדת אתיקה מחוזית אינה מוסמכת לערוך הסדרי טיעון בעניין סגירת תיקי תלונות ללא מעורבות בית הדין המשמעתי.

עורך הדין ובית המשפט: אין פסול בהזמנת שופט שעורך הדין מופיע בפניו להרצות ביום עיון

תלונה עורכת הדין הפונה פעילה בלשכת עורכי הדין, ומתוקף זה מארגנת ימי עיון לעורכי דין. הפונה עוסקת בדיני משפחה, והזמינה את אחת השופטות בפניהן היא מופיעה, על מנת שתראה ביום העיון. שאלתה הינה, האם קיים ניגוד עניינים בהזמנתה את השופטת להרצות ביום העיון.

החלטה אין כל פסול בהזמנת שופטת להרצאה בפורום מקצועי, וככל שרק בכך מדובר, הרי אין בכך כדי ליצור ניגוד עניינים ביחס להמשך הופעות בפני אותה שופטת. (החלטה מספר את/202/15).

פרסומת: פרסום שמות עורכי דין באתר חברה למתן חוות דעת רפואיות

שאלתא מדובר בפנייה של עורך דין אודות חברה הנותנת חוות דעת רפואיות בתחומי הנזיקין. באתר האינטרנט של החברה מפורטת רשימה חלקית של לקוחותיה - כולם עורכי דין, ללא פרטי התקשרות עמם. לטענת הפונה, יש בהופעת שמות עורכי הדין באתר החברה היבטים של הפרת החיסיון. כן רואה הפונה פסול בכך שעורכי דין ממליצים על נותן שירות זה או אחר.

החלטה היות והפרסום נעשה על ידי גוף מסחרי שאין לעורכי הדין שליטה עליו ואין ראשית ראייה לכך שיש פרסום יזום מצד עורכי הדין, ועדת האתיקה הארצית לא ראתה לנכון להתערב בעניין זה. (החלטה מספר את/96/15).